

25. juni 2025

Til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Høringssvar til udkast til ændring af nedlukningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om forenklet model, journalnummer: 2025-113

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har den 11. juni 2025 sendt ovennævnte udkast til ændringsbekendtgørelser i høring. Udkastene og høringsbrevet giver desværre anledning til omfattende og stærkt kritiske bemærkninger fra Dansk Pelsdyravlerforening til ændringerne af nedlukningsbekendtgørelsen (bkg. nr. 2463 af 11. december 2021 med tilhørende ændringer - i det følgende benævnt "nedlukningsbekendtgørelsen"). Foreningen har ingen bemærkninger til ændringen af bekendtgørelse om forenklet model.

Overordnet kan kritikpunkterne opsummeres til følgende, hvilket underbygges efterfølgende i nærværende høringssvar:

- I. Det fremgår ikke af høringsbrevet, hvilket formål ændringerne af nedlukningsbekendtgørelsen skal tjene.
- II. Det fremgår ikke af høringsbrevet, hvilke økonomiske konsekvenser for staten og minkvirksomhederne ændringerne til nedlukningsbekendtgørelsen vil have.
- III. Via Dansk Pelsdyravlerforenings løbende dialog med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris departement har vi dog fået oplyst, at formålet med ændringen angiveligt er at sikre staten en besparelse på 700 mio. kr., fordi man reducerer statens nedrivningsforpligtelse ved at begrænse antallet af erstatningsberettigede bygninger. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri spiller dermed med fordækte kort, når dette formål og de økonomiske konsekvenser ikke er beskrevet i høringsbrevet.
- IV. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påstår i høringsbrevet, at ændringerne er en kodificering af erstatnings- og taksationskommissionernes praksis frem til 16. december 2024. Dette er direkte usandt, hvilket påvises nedenfor. Høringsbrevet er dermed stærkt vildledende for offentligheden og for aftalepartierne.
- V. Ændringerne er derimod udelukkende et forsøg på mere end fire år på bagkant af nedlukningen af minkerhvervet at kodificere Minksekretariatet 1. instans notater om kalibreringsemne 35 - *Erstatningsberettigede bygninger og værdiansættelse af bygninger* - som Minksekretariatet udarbejdede i tæt samarbejde med statens advokat, Kammeradvokaten.
- VI. Hvis formålet med ændringsforslaget er at begrænse Bygningsstyrelsens nedrivningsopgave, så er denne mulighed allerede til stede, som følge af værdispildstiltaget i den politiske tillægsaftale af 17. maj 2023 og nedlukningsbekendtgørelsens § 21 c om afkald på nedrivningspligten.
- VII. Ændringerne er i strid med den politiske aftale om erstatning til minkavlere og følgerhverv af 25. januar 2021.
- VIII. Ændringerne er i strid med den politiske tillægsaftale af 17. maj 2023.

- IX. Ændringerne er i strid med minkloven.
- X. Med ændringerne tilsidesætter staten de processuelle regler for fastsættelse af nedlukningserstatning, der er i medfør af den politiske aftale, er fastsat i taksationsbekendtgørelsen.
- XI. Ændringsforslaget medfører en indskrænkning af statens erstatningspligt, og har indirekte karakter af, at staten mere end fire år på bagkant instruerer erstatnings- og taksationskommissionen i at fastlægge en ny praksis. Denne instruktion er principielt i strid med taksationsbekendtgørelsens § 5, hvoraf det fremgår, at kommissioner skal være uafhængige instanser, der ikke er undergivet instruktioner i forhold til diverse skønselementer i nedlukningsbekendtgørelsen.
- XII. De foreslåede ændringer medfører samlet set en uhjemlet indskrænkning af minkvirksomhedernes erstatningsret og statens nedrivningsforpligtelse.

Ændringsbekendtgørelsen og høringsbrevet er således et eklatant bevis på magtfordrejning og magtarrogance hos staten og Kammeradvokaten, og i en grad som ikke er et land som Danmark værdigt.

Hvis staten – som den ene part i erstatningssagerne – gennemfører det foreliggende ændringsforslag i strid med den politiske aftale, minkloven, nedlukningsbekendtgørelsen, taksationsbekendtgørelsen og praksis, så vil det svare til, at Dansk Pelsdyravlerforening som repræsentant for de skadelidte minkvirksomheder på rimelig vis i lighed med staten her mere end fire år efter nedlukningen af erhvervet tildeles et ”jokerkort”, og derfor også får ret til efter eget valg at ændre én bestemmelse i nedlukningsbekendtgørelsen.

Hvis staten er utilfreds med indholdet i den gældende nedlukningsbekendtgørelse og de statslige økonomiske konsekvenser af den afledte nedrivnings- og bortskaffelsesopgave, så har Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i stedet for indirekte at ”tørre” den angivelige regning på 700 mio. kr. for nedrivning og bortskaffelse af visse bygninger af på de erstatningsberettigede minkavlere følgende løsning lige ved hånden:

Ministeriet kan præcisere § 21c i nedlukningsbekendtgørelsen, så det fremgår, at Bygningsstyrelsen skal give afkald på nedrivning af de begrundet ”besværlige bygninger”, hvilket vil være i overensstemmelse med værdispildstiltaget i den politiske tillægsaftale af 17. maj 2023. Dansk Pelsdyravlerforening foreslår derfor, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri enten oplyser Bygningsstyrelsen om, at deres restriktive anvendelse af afkaldsbemyndigelsen er en overfortolkning, ja faktisk i direkte strid med intentionen i den politiske tillægsaftale, eller at ordet ”kan” i § 21c ændres til ”skal”.

1. Det politiske og juridiske grundlag

Grundlaget og udstrækning af statens erstatningspligt fremgår af den politiske aftale af 25. januar 2021, minkloven, nedlukningsbekendtgørelsen og taksationsbekendtgørelsen. Man kan ikke til ugunst for en borger indskrænke denne erstatningspligt flere år på bagkant, og mere en tre år efter, at minkavlerne var forpligtet til senest at tilkendegive, om vedkommende ønskede at nedlukke sin virksomhed eller ej. Minkavlernes valg og ansøgning om nedlukningserstatning er således foretaget

under forudsætning af den erstatningsordning, som fremgår af den politiske aftale og nedlukningsbekendtgørelsens daværende indhold.

1.1 Den politiske aftale

Allerede i indledningen af del af den politiske aftale fremgår, at *"aftalepartierne er enige om, at der ydes fuldstændig erstatning til minkavlere..."*.

Om selve erstatningsordningen fremgår følgende af afsnit 1 i den politiske aftale:

"På den baggrund er aftalepartierne enige om at etablere en erstatningsordning, der sikrer, at de minkavlere, der ønsker det, kan komme ordentligt ud af erhvervet og opnå fuld erstatning for tabet af deres minkvirksomhed.

Værdiansættelsen af minkavlernes virksomhed, som staten skal yde erstatning for, baseres på følgende elementer:

- 1. Opgørelse af tabt fremtidig indtjening i 2022-2030 (antal mink * (pris – driftsomkostninger per enhed)) tilbagediskonteret til 2021.*
- 2. Den forventede restværdi af minkavlerens kapitalapparat, herunder stalde, bure mm., i 2030, tilbagediskonteret til 2021.*
- 3. Tabt indtjening i 2021 på produktion af mink i 2020.*

Værdiansættelsen fastsættes eksklusiv jord....."

I aftalens afsnit 1.2 uddybes, at minkavlerne får erstatning for kapitalapparatet på basis af en restværdi i 2030.

Af bilag 3 til den politiske aftale fremgår følgende om erstatnings- og taksationskommissionernes opgave:

"Den foreslåede model indeholder tre hovedelementer til fuldstændig erstatning af den enkelte avler:

- 1. En kompensation per mink, der er slået ned i 2020, men som ikke er pelset, og som derfor ikke kan generere indkomst i 2021.*
- 2. En kompensation for tabt fremtidig indtjening i 2022-2030. Indtjeningen i perioden tilbagediskonteres til 2021.*
- 3. Den forventede restværdi af minkavlerens kapitalapparat, herunder stalde, bure mm., i 2030, tilbagediskonteret til 2021.*

.
.
.

- Værdien af produktionsapparatet tilknyttet minkbedriften i 2021 samt den forventede restlevetid. Denne værdi afskrives frem mod 2030 og erstattes med nutidsværdien."

I aftalens afsnit 6 er statens nedrivningspligt beskrevet således:

”Aftalepartierne er enige om, at staten vil have ansvaret for at dække udgifter forbundet med nedrivning af produktionsanlæg mv.”

Den politiske aftale fastslår dermed utvetydigt, at minkavlerne har ret til fuldstændig erstatning for hele deres minkvirksomhed – herunder hele kapital- og produktionsapparatet tilknyttet minkdriften. Det fremgår udtrykkeligt, at aftalekredsen alene har aftalt, at erstatningspligten ikke omfatter jorden under farmene. Det fremgår ligeledes, at staten har ansvaret for at dække udgifterne forbundet med nedrivning af produktionsanlæggene.

Modsætningsvis kan det dermed konkluderes, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris forslag til ændring af nedlukningsbekendtgørelsen er i strid med den politiske aftale, fordi statens nedrivningspligt og omfanget af erstatningsberettigede bygninger begrænses, da ministeriet forsøger at skrive visse driftsbygninger ud af erstatningsordningen.

1.2 Minkloven

Den politiske aftale er indarbejdet i dansk ret via minkloven og nedlukningsbekendtgørelsen mv. Det fremgår af minklovens § 8, stk. 3 og § 8a, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fastsætter reglerne om fuldstændig erstatning for minkavl, opdræt af mink til salg som livdyr, pelseri, som har været drevet i tilknytning til en minkvirksomhed. Af minklovens § 8a, stk. 2 fremgår statens ret til nedrivning og bortskaffelse af bygninger og bygningsinstallationer, og at staten afholder udgifterne hertil. Af minklovens § 8a, stk. 4 fremgår, at ministeren har bemyndigelse til at fastsætte regler, hvorved staten ikke erhverver ret til visse af de erstatningsberettigede aktiver i minkvirksomhederne.

Minkloven indeholder en korrekt regeludstedelse på baggrund af aftalekredsens ønsker i den politiske aftale. Minkloven giver dog ikke hjemmel til at begrænse, hvilke aktiver i en minkvirksomhed, der er erstatningsberettigede.

1.3 Nedlukningsbekendtgørelsen

Det fremgår af nedlukningsbekendtgørelsens titel og § 1, at den vedrører fastsættelse af fuldstændig erstatning for tabet af minkvirksomheder. Det fremgår af § 3, stk. 1, overskriften til §§ 5-7 og af § 5, stk. 1-4, at den fuldstændige erstatning for tabet af minkvirksomheden efter den skematiske model omfatter virksomhedens minkspecifikke anlægsaktiver tilhørende virksomheden den 4. november 2020. Det fremgår eksplicit af § 7, at værdien af anlægsaktiverne ikke omfatter jord.

Nedlukningsbekendtgørelsen indeholder dermed en korrekt gengivelse af intentionerne i den politiske aftale, og det fremgår direkte af § 7, at kun jord under minkvirksomheden ikke er omfattet. Modsætningsvis har Dansk Pelsdyravlerforening, overerstatnings- og taksationskommissionen og adskillige erstatnings- og taksationskommissioner derfor også konkluderet, at øvrige anlægsaktiver *anvendt i minkvirksomheden* selvfølgelig indgår i statens erstatningspligt. Se nærmere i afsnit 3 og 4 nedenfor.

1.4 Taksationsbekendtgørelsen

De processuelle rammer for opgørelse og tildeling af fuldstændig erstatning til minkvirksomheder fremgår af taksationsbekendtgørelsen, som er blevet ændret løbende, og senest opdateret og sammenskrevet i bekendtgørelse nr. 842 af 26. juni 2024.

Af taksationsbekendtgørelsens § 3, stk. 10 og 11 fremgår, at kommissionerne løbende skal sikre en ensartet praksis i deres afgørelser. Desuden fremgår, at dette bl.a. sikres ved, at kommissionerne gennemgår et antal repræsentative sager med henblik på kalibrering på tværs af kommissioner, og at brancheforeninger skal inddrages ved udvælgelsen af de repræsentative sager. Denne proces har 1. instans gennemført i de såkaldte kalibreringsforløb.

Af taksationsbekendtgørelsens § 5 fremgår, at erstatnings- og taksationskommissionerne og overerstatnings- og taksationskommissionerne skal være uafhængige instanser, der ikke er undergivet instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse. Det fremgår af § 5, stk. 2, at kommissionsmedlemmerne skal fungere uafhængigt i deres virke. Dette uafhængighedskrav er efterlevet af overerstatnings- og taksationskommissionen, men Dansk Pelsdyravlerforening er af den opfattelse, at mange af erstatnings- og taksationskommissionerne og kommissionsformændene heri, desværre ikke har formået at agere uafhængigt af indstillinger, anvisninger og rådgivning afgivet af Kammeradvokaten. Se nærmere om Kammeradvokatens rolle i afsnit 2 nedenfor.

Det fremgår af taksationsbekendtgørelsens § 31, at hvis en af sagens parter – herunder staten – er uenige i overerstatnings- og taksationskommissionens afgørelse, så kan parten indbringe forholdet for domstolene. Parten skal anlægge søgsmålet inden for 6 måneder, efter afgørelsen blev meddelt.

2. Kammeradvokatens rolle og magt

Statens advokat, Kammeradvokaten, har desværre haft og har stadig enorm magt ved fastsættelse af erstatning til minkvirksomheder og følgeerhverv. Det er sket ved, at Kammeradvokaten igennem hele minksagen har haft såvel mundtlig som skriftligt rådgivende påvirkningskraft overfor statens myndigheder. Det skyldes følgende:

- I. Kammeradvokaten har indledningsvis hjulpet Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri med at skrive minkloven.
- II. Kammeradvokaten har efterfølgende hjulpet såvel Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som Fødevarestyrelsen med at skrive alle de bekendtgørelser, der indgår i det samlede erstatningskompleks – herunder naturligvis også nedlukningsbekendtgørelsen.
- III. Kammeradvokaten har således også bidraget med ”skrivekraft” og rådgivning ift. nærværende forslag til ændringsbekendtgørelse og høringsbrev.
- IV. Kammeradvokaten har været og er fortsat rådgiver for minkvirksomhedernes modpart, Fødevarestyrelsen.
- V. Kammeradvokaten er rådgiver for Bygningsstyrelsen, som forestår nedrivningen af minkvirksomhederne, og som også er modpart til disse.
- VI. Kammeradvokaten har i betydeligt omfang rådgivet Minksekretariatet 1. instans og erstatnings- og taksationskommissionernes formænd.

- VII. Kammeradvokaten har haft en ledende rolle i facilitering og gennemførelse af de såkaldte kalibreringsforløb jf. taksationsbekendtgørelsens § 3, stk. 10 og 11.
- VIII. Kammeradvokaten har i al væsentlighed skrevet Minksekretariatets kalibreringsnotater – herunder indstillinger til formandsgruppen.
- IX. Kammeradvokaten har hjulpet erstatnings- og taksationskommissionerne i 1. instans og faciliteret, hvornår, hvordan og fra hvem Minksekretariatet har indhentet notater etc. fra andre sagkyndige rådgiver – f.eks. EY.
- X. Kammeradvokaten har hjulpet Minksekretariatet ledelse med udarbejdelse af vejledninger og instruktioner ift. sekretariatsmedarbejdernes sagsbehandling.
- XI. Kammeradvokaten har forestået Minksekretariatets arbejde med voteringsskemaer til erstatnings- og taksationskommissionerne i 1. instans – herunder indstillinger til løsning af de enkelte forhold i de enkelte sager.
- XII. Kammeradvokaten har forestået Minksekretariatets arbejde med udarbejdelse af udkast til afgørelserne, som er blevet delt med erstatnings- og taksationskommissionernes formænd, inden voteringsmøder med de øvrige kommissionsmedlemmer.
- XIII. Kammeradvokaten har forestået Minksekretariatets arbejde med skriveprocessen ved færdiggørelse af de enkelte afgørelser på baggrund af erstatnings- og taksationskommissionernes votering.
- XIV. Kammeradvokaten repræsenterer nu også Fødevarestyrelsen i de retssager, som tre minkavlere har anlagt for at få efterprøvet deres afgørelser fra overerstatnings- og taksationskommissionen.

Kammeradvokaten indgik indledningsvis i Minksekretariatet 2. instans uddannelse af medarbejdere, men efter kraftige protester fra Dansk Pelsdyravlerforening og de enkelte minkvirksomheders advokater forud for behandlingen af sagerne i de principielle ankerunder 1 – 3, så besluttede ledelsen i Minksekretariatet 2. instans øjeblikkeligt at stoppe samarbejdet med Kammeradvokaten. Indtil d.d. så er 2. instans således eneste myndighed, som ikke er påvirket af Kammeradvokatens rådgivning og magt.

Hvis staten er utilfreds med indholdet i den gældende nedlukningsbekendtgørelse, som i al væsentlighed er skrevet af Kammeradvokaten, så bør Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri undersøge mulighederne for at gøre et rådgiveransvar gældende overfor Kammeradvokaten. Kammeradvokaten har således som oplyst ovenfor i vidtgående omfang de seneste fire år assisteret departementet ved udarbejdelse af minkloven og alle bekendtgørelserne i erstatningskomplekset efter nedlukningen af minkerhvervet. Kammeradvokaten har desuden rådgivet såvel Minksekretariatet 1. instans, Fødevarestyrelsen som Bygningsstyrelsen. Tilsammen har Kammeradvokaten i den kontekst d.d. faktureret et stort trecifret millionbeløb til staten.

3. Kalibreringsforløb i 1. instans og praksis ved erstatningsberettigede bygninger

Det fremgår som nævnt indledningsvis i dette høringssvar ikke af høringsbrevet, hvilket formål de foreslåede ændringer af nedlukningsbekendtgørelsen skal tjene. Via Dansk Pelsdyravlerforenings løbende dialog med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris departement har vi dog fået oplyst, at formålet med ændringen, er at sikre staten en besparelse på 700 mio. kr., fordi man

reducerer statens nedrivningsforpligtelse ved at begrænse antallet af erstatningsberettigede bygninger.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri anfører i høringsbrevet i stedet, at ændringerne er en kodificering af erstatnings- og taksationskommissionernes praksis frem til 16. december 2024. Dette er direkte usandt, hvilket vil blive dokumenteret nedenfor. Høringsbrevet er dermed stærkt vildledende for offentligheden og aftalepartierne.

Dansk Pelsdyravlerforening er derimod af den opfattelse, at de foreslåede ændringer er et beskæmmende forsøg på at kodificere de indstillinger og vurderingskriterier, som Minksekretariatet 1. instans i tæt samarbejde med Kammeradvokaten i efteråret 2022 i notat til kalibreringsemne 35 om erstatningsberettigede bygninger rådgav kommissionsformændene til at anvende.

I kalibreringsforløbet indgav Dansk Pelsdyravlerforening og i samarbejde med ekspropriationsekspert Hanne Mølbeck, Bech-Bruun, ad to omgange kritiske bemærkninger til indholdet i Minksekretariatets og Kammeradvokatens anvisninger i kalibreringsemne 35, idet kalibreringsemnet lagde op til en særdeles indskrænkende fortolkning af nedlukningsbekendtgørelsen. Kernen i høringssvarene fra Dansk Pelsdyravlerforening var, at det er minkavlerens driftsrelaterede anvendelse af en bygning, der er det afgørende kriterium for, om en bygning skal erstattes eller ej. Anvendelse af andre arbitrære kriterier vil være i strid med den politiske aftale, minkloven og nedlukningsbekendtgørelsen.

En hel del kommissioner og kommissionsmedlemmer har i de foreliggende afgørelser fra 1. instans fulgt indstillingerne i kalibreringsemne 35. Men i en hel del sager, anvender kommissionen ikke de afskæringskriterier for varig indretning, sammenbygning etc. som Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri beskriver i høringsbrevet. Derfor er påstanden om kodificering af praksis fra 1. instans usand, og forslaget til ændring af nedlukningsbekendtgørelsen og høringsbrevet vil derfor medføre en indskrænkning af statens erstatningspligt. Eksempler herpå er følgende:

Sag nr. 2022-057243: Maskinhus bestående af bygning 1.601 og 1.603 vurderedes som en sammenhængende bygning. Bygningen indeholdt opholdsrum, velfærdsrum og lade/rum til opbevaring af minkinventar blev vurderet som varigt indrettet til minkdrift.

Sag nr. 2022-074836: Bygning 1.602 med diverse rum anvendt til tørreri, opbevaring, tanerum, frokoststue og toilet blev vurderet som varigt indrettet til minkproduktion. Bygning 1.604, der var anvendt til opbevaring af flere af minkvirksomhedens øvrige aktiver blev vurderet som varigt indrettet til minkproduktion.

Sag nr. 2021-046450, som indgik i kalibreringsrunde 1: Bygning 44 blev anvendt til opbevaring af kummefryser, aflivningsvogn og køleanlæg samt værksted blev vurderet som et erstatningsberettiget aktiv, fordi en minkvirksomhed har behov for plads til opbevaring af aktiver, der er nødvendige for minkproduktion.

Sag nr. 2022-058356: Bygning 1.603, som blev anvendt til opbevaring af halm, blev erstattet og vurderet som varigt indrettet til minkproduktion. Tilsvarende blev bygning 1.604 og 1.605 erstattet og erklæret varigt indrettet til minkproduktion. Bygningerne indeholdt et kontor, rum med velfærdsfaciliteter (personalerum) og rum til opbevaring af fryser. Bygningerne 1.601 og 1.602 blev ligeledes erstattet og takseret som varigt indrettet til minkproduktion. Bygning 1.601 blev anvendt til opbevaring af diverse minkrelaterede aktiver samt til reparation af bure. Bygning 1.602 blev anvendt til opbevaring af fryser og aflivningsvogn.

Sag nr. 2022-058328: Bygning 1.606, som blev anvendt til opbevaring af minkrelaterede aktiver, herunder en fryser til døde mink blev erstattet og takseret som varigt indrettet til minkproduktion.

Sag nr. 2022-068000: Bygning 1.601 maskinhus, der bl.a. var anvendt til opbevaring af halm, maskiner, foder, hjælpematerialer og reservedele. Fødevarestyrelsens argumenterede med henvisning til Minksekretariatets kalibreringsemne, at bygningen ikke var varigt indrettet til minkdrift. Kommissionen fastslog bl.a. på baggrund af bygningens anvendelse herunder til opbevaring, at bygningen var erstatningsberettiget.

Sag nr. 2021-046441, som indgik i kalibreringsrunde 1: 1. instans taksering af bygninger er efterfølgende blevet stadfæstet af overerstatnings- og taksationskommissionen. 1. instans vurderede, at maskinhus og bygningerne 1, 2, 3, 4, 6, 7 og 8, der var anvendt til opbevaring af minkaktiver, fryser, mandskabsrum til frokost og omklædning alle var erstatningsberettigede og varigt indrettet til minkavl.

Sag nr. 2022-058277, som indgik i kalibreringsrunde 2: 1. instans taksering af bygninger er efterfølgende blevet stadfæstet af overerstatnings- og taksationskommissionen. Bygning 5, der er anvendt til opbevaring af halm til minkene og andre minkrelaterede aktiver blev takseret som et erstatningsberettiget aktiv.

Sag nr. 2022-077490: Bygning 1.601 maskinhus og garage blev vurderet anvendt i minkproduktionen og derfor erstatningsberettiget. Tilsvarende konklusion nåede kommissionen mht. bygning 1.602. Bygning 1.603 med velfærdsfaciliteter (personalerum) blev ligeledes takseret som erstatningsberettiget pga. dens anvendelse i minkproduktionen.

Bygning 1.604 var sammenbygget med avlerens stuehus, hvorfor Fødevarestyrelsen i overensstemmelse med kalibreringsemne 35 argumenterede for, at bygningen ikke skulle erstattes. Bygningen var anvendt til velfærdsfaciliteter. Kommissionen konkluderede, at bygningen var varigt indrettet til minkproduktion, og den uden videre kunne adskilles fra stuehuset og rives ned.

Bygningerne 1.605 og 1.606, der var anvendt til opbevaring af halm, maskiner og redskaber i minkproduktion, var sammenbygget med et stuehus. Igen argumenterede Fødevarestyrelsen imod erstatningsberettigelse, fordi bygningerne var anvendt til generisk lagerplads. Men igen vurderede kommissionen, at bygningerne var erstatningsberettiget pga. deres anvendelse i driften. Samtidig vurderede kommissionen, at bygningerne på trods af sammenbygningen uden videre ville kunne adskilles og rives ned.

Sag nr. 2022-069203: Kommissionen vurderede i denne sag, at bygning 1.760, der var anvendt til opbevaring af fodermaskine mv., var varigt indrettet til minkproduktion og derfor erstatningsberettiget.

Sag nr. 2022-061774: Bygning 1.603 blev anvendt til opbevaring af gamle bure, tråd mv. til vedligehold blev takseret varigt indrettet til minkproduktion og en erstatningsberettiget bygning.

Sag nr. 2021-046452 som indgik i kalibreringsrunde 1: 1. instans taksering af bygninger er efterfølgende blevet stadfæstet af overerstatnings- og taksationskommissionen. Bygning 2, 3, 4 og 5 blev vurderet som én sammenhængende bygning. Heri indgik stuehus med velfærdsfaciliteter og beboelse til medarbejdere. Øvrige dele af den sammenbyggede bygning blev anvendt til kontor, fyrrum, pakning af skind samt opbevaring af maskiner og materiel. Fødevarestyrelsen gjorde gældende, at bygningen ikke skulle erstattes. Kommissionen konkluderede dog, at den sammenbyggede bygning skulle erstattes i sin helhed som følge af, at den tjente minkrelaterede formål og den faktiske anvendelse hertil.

4. Praksis om bygninger i overerstatnings- og taksationskommissionen

Hvad endnu værre er, at den i høringsbrevet beskrevne praksis og ændringsforslaget er direkte i strid med overerstatnings- og taksationskommissionens afgørelse nr. 2023-147430 af 16. december 2024.

Afgørelse nr. 2023-147430 er en principalsag, som tro mod tankerne i taksationsbekendtgørelsens § 3, stk. 10 og 11 i et samarbejde mellem overerstatnings- og taksationskommissionen, Fødevarestyrelsen og Dansk Pelsdyravlerforening indgik i ankerunde 3 for at efterprøve, om det var korrekt, når en hel del kommissioner i første instans har afskåret visse driftsbygninger som ikke erstatningsberettigede. Statens repræsentant, Fødevarestyrelsen, advokerede i sagen imod, at bygning 1.2 var et erstatningsberettiget aktiv på baggrund af de kriterier, som fremgår af Minksekretariatets og Kammeradvokatens kalibreringsemne 35.

Af afgørelsen fra overerstatnings- og taksationskommissionens fremgår, at Fødevarestyrelsen ikke fik medhold og følgende præmisser (understregninger er Dansk Pelsdyravlerforenings):

"Et flertal i Overerstatnings- og taksationskommissionen bestående af tre medlemmer, herunder formanden, finder, at der ikke i regelgrundlaget for erstatningsordningen eller i forarbejderne hertil er hjemmel til at fastsætte et kriterium om, at sammenbyggede bygninger skal anses som én bygning. Der er ligeledes ikke i regelgrundlaget eller forarbejderne hertil hjemmel til at undlade at give erstatning for minkspecifikke anlægsaktiver bestående af bygninger med den begrundelse, at bygningen er sammenbygget med en beboelsesbygning.

Overerstatnings- og taksationskommissionens flertal har lagt vægt på, at der af forarbejderne til minklovens § 8 a blandt andet fremgår følgende, jf. forslag til Lov om ændring af lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet fremsat den 26. marts 20219, bemærkningerne til § 1, nr. 6:

”For så vidt angår staldbygninger og staldanlæg, bure m.m., der har været anvendt til eller udlejet til minkavl eller opdræt af mink med henblik på videresalg af levende dyr, er det med den politiske aftale om erstatning mv. til minkavlere berørt af COVID-19 lagt til grund, at sådanne bygninger og staldanlæg m.m. ikke umiddelbart kan omlægges eller anvendes til andre formål end minkavl. Hensigten er derfor, at sådanne bygninger og staldanlæg skal bortskaffes, og at staten afholder udgifterne hertil. Der vil i disse tilfælde ikke være grundlag for at overtage grunden, hvorpå bygning og staldanlæg befinder sig. Dette gælder uanset, om de pågældende bygninger og staldanlæg m.m. har været anvendt til minkavl af ejeren selv eller udlejet til andre minkavlere. Tilsvarende gælder for et pelseri, som har været drevet i tilknytning til en minkvirksomhed, dvs. hvor begge aktiviteter er indeholdt i den samme virksomhed.”

Flertallet finder, at det således er det klare udgangspunkt, at staldbygninger, staldanlæg samt pelserier drevet i tilknytning til en minkvirksomhed er erstatningsberettigede aktiver, som staten skal bortskaffe.

Overerstatnings- og taksationskommissionens førnævnte flertal bemærker, at sammenbyggede bygninger juridisk kan tilhøre flere forskellige selvstændige faste ejendomme og således juridisk betragtes som flere bygninger eller bygningsdele. Flertallet finder, at det er foreneligt med erstatningsordningen, at alene en del af en sammenbygget bygning kan være minkrelateret, således at værdien af den minkrelaterede bygning eller bygningsdel erstattes. Dette følger af det klare udgangspunkt om, at hele minkvirksomheden skal erstattes.

Et flertal på to medlemmer, herunder formanden, i Overerstatnings- og taksationskommissionen finder herefter, at bygning 1.2 skal anses som en selvstændig bygning eller bygningsdel, og at kommissionen særskilt for denne bygning eller bygningsdel skal vurdere, om bygningen eller bygningsdelen er et minkspecifikt anlægsaktiv omfattet af nedlukningsbekendtgørelsens § 5.

Dette flertal i Overerstatnings- og taksationskommissionen har herefter på baggrund af oplysningerne om den konkrete anvendelse af bygning 1.2 foretaget en vurdering af, om bygning 1.2 udgør et minkspecifikt aktiv. Flertallet har herunder lagt vægt på indtrykket af bygningen under besigtigelsen og minkvirksomhedens ejers oplysninger i den forbindelse. Flertallet lægger herefter til grund, at bygning 1.2 har været anvendt som pelseri med bl.a. fryserum, tørrerum samt mandskabsfaciliteter til de ansatte. Bygningen har desuden været særligt indrettet til minkproduktion, idet bygningens indretning efter til- og ombygningen er tilvirket til produktionens enkelte processer, herunder med flytning af bærende vægge, samt at den har været indrettet med nagelfast inventar specifikt til minkproduktion. Bygningsstyrelsen har inden Overerstatnings- og taksationskommissionens besigtigelse afmonteret og fjernet dette nagelfaste inventar i overensstemmelse med Erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse.

Dette flertal i Overerstatnings- og taksationskommissionen finder herefter, at bygning 1.2 har været anvendt til minkproduktion og derfor er et minkspecifikt anlægsaktiv i henhold til erstatningsordningen. Flertallet bemærker, at det afgørende for, om et anlægsaktiv kan anses for minkspecifikt i erstatningsordningens forstand, som udgangspunkt er den faktiske anvendelse

af aktivet. Flertallet har lagt vægt på det oplyste om anvendelsen af bygning 1.2, hvilket understøttes af den tilvirkning til minkproduktion, der er foretaget af bygningen.

Ovennævnte flertal i Overerstatnings- og taksationskommissionen finder, at det af Fødevarestyrelsen anførte om, at staten ikke er forpligtet til at reetablere de fælles el- og varmeinstallationer (for bygning 1.2 og 1.1), såfremt bygning 1.2 overtages og nedrives af staten, ikke kan tillægges betydning. Flertallet finder ligeledes, at det ikke kan tillægges afgørende betydning, at bygning 1.1 og 1.2 har fælles installationer. Endvidere bemærker flertallet, at det forhold, at en del af bygning 1.1 (ved gavlen mellem stuehuset og erhvervsbygningen) er bygget ind over bygning 1.2, og at dette kan have konstruktionsmæssig betydning i forhold til adskillelsen af de to bygninger, er uden betydning for spørgsmålet om tildeling af erstatning.”

I sine præmisser konkluderer overerstatnings- og taksationskommissionen således i overensstemmelse med avlerens påstand og mere end to år efter, at Dansk Pelsdyravlerforening og Bech-Bruun fremførte samme synspunkter i høringsvar til Minksekretariatets og Kammeradvokatens kalibreringsemne 35 grundlæggende følgende:

- I. Der er ikke hjemmel til at fastsætte et kriterium om, at sammenbyggede bygninger skal anses som én bygning.
- II. Der er ikke hjemmel til at undlade at give erstatning for minkspecifikke anlægsaktiver med den begrundelse, at bygningen er sammenbygget med en beboelsesbygning.
- III. Det er foreneligt med erstatningsordningen, at alene en bygningsdel af en sammenbygget bygning kan være minkrelateret, således at værdien af den minkrelaterede bygning og bygningsdel erstattes.
- IV. Hvorvidt en bygningsdel er et erstatningsberettiget minkspecifikt anlægsaktiv skal vurderes ud fra den konkrete anvendelse af bygningen – herunder på baggrund af indtrykket af bygningen og minkvirksomhedens oplysninger.
- V. Det afgørende for, om et anlægsaktiv kan anses for minkspecifikt i erstatningsordningens forstand, er som udgangspunkt den faktiske anvendelse af aktivet.

Ovenstående kriterier for afgrænsning af de erstatningsberettigede minkspecifikke anlægsaktiver er ikke gengivet i ændringsforslaget og høringsbrevet. Afskæringskriterierne om a) varig indretning til minkproduktion, b) sammenbygning med beboelse, c) opførelsestidspunktet og d) nedrivningsmuligheder er således direkte i strid med principiel praksis fra overerstatnings- og taksationskommissionen.

Hvis staten er uenig i en praksis fastlagt af overerstatnings- og taksationskommissionen, så fremgår det af taksationsbekendtgørelsens § 31 som beskrevet ovenfor, at statens partsrepræsentant, Fødevarestyrelsen, kan indbringe afgørelsen for domstolene. Dette er ikke sket.

Dansk Pelsdyravlerforening er på vegne af minkvirksomhederne – og som aktør og borger i det danske retssamfund – rystede over, at regeringen og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i samarbejde med Kammeradvokaten mv. ikke spiller kortene i overensstemmelse med de gældende processuelle regler i taksationsbekendtgørelsen, og at regeringen og ministeriet ved utilfredshed

med en regel og fortolkning heraf blot på bagkant nu forsøger, at lave nedlukningsbekendtgørelsen om, hvorved minkvirksomhedernes rettigheder indskrænkes.

I Dansk Pelsdyravlerforening har vi også en række problemstillinger, ordlyde i nedlukningsbekendtgørelsen og fortolkninger heraf, som vi mener, er forkerte eller urimelige. Disse bliver prøvet ved overerstatnings- og taksationskommissionen, og hvis udfaldet her ligeledes er negativt for minkerhvervet, så foretages en grundig analyse og afvejning af, om forholdet skal prøves ved domstolene jf. taksationsbekendtgørelsens § 31. Indtil videre er tre afgørelser fra overerstatnings- og taksationskommissionen derfor indbragt for domstolene af erhvervet.

Erhvervet spiller således kortene efter de gældende processuelle regler. Hvis staten som modpart gennemfører det foreliggende ændringsforslag i strid med den politiske aftale, minkloven, nedlukningsbekendtgørelsen, taksationsbekendtgørelsen og praksis, så svarer det til, at Dansk Pelsdyravlerforening, som nævnt i indledningen af dette høringssvar, som repræsentant for de skadelidte minkvirksomheder i lighed med staten her mere end fire år efter nedlukningen af erhvervet også tildeles et "jokerkort", og derfor også får ret til efter eget valg at ændre én bestemmelse i nedlukningsbekendtgørelsen.

5. Kodificering af praksis

Som nævnt ovenfor i afsnit 3, så anfører Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i høringsbrevet, at ændringerne er en kodificering af erstatnings- og taksationskommissionernes praksis frem til 16. december 2024. Dette er direkte usandt, hvilket er dokumenteret i samme afsnit.

Ministeriets ændringsforslag medfører, som gennemgået ovenfor, en indskrænkning af statens erstatningspligt – med udsigt til en angivelig statslig mindre-omkostning på 700 mio. kr. i forbindelse med Bygningsstyrelsens nedrivningsopgave. Ændringerne har indirekte karakter af, at staten mere end fire år på bagkant instruerer erstatnings- og taksationskommissionen i at fastlægge en ny praksis. Denne instruktion er principielt i strid med taksationsbekendtgørelsens § 5, hvoraf det fremgår, at kommissioner skal være uafhængige instanser, der ikke er undergivet instruktioner i forhold til skønselementer i bekendtgørelsen.

Hvis ministeriets reelle formål med ændringsforslaget derimod er en kodificering af den rent faktiske praksis for at tydeliggøre de gældende regler og hjælpe sagsbehandlingen i kommende sager i 1. instans, så vil Dansk Pelsdyravlerforening foreslå, at ministeriet udarbejder et bilag til nedlukningsbekendtgørelsen, der i lighed med det gældende bilag 1 skal indeholde en positivliste. I dette tilfælde skal listen opremse de bygningstyper, der er erstatningsberettigede. Positivlisten skal naturligvis være i overensstemmelse med gældende praksis fra 1. instans og fra 2. instans, hvorfor det er *bygningens anvendelse i minkproduktionen*, der er det afgørende kriterium, og hvorfor bygninger, der har været anvendt til følgende, som minimum alle skal fremgå:

- Indhusning af mink
- Opbevaring af gylle, gødning eller foder
- Værksted
- Pelsning

- Flåning
- Tanning eller tørring af skind
- Pakning af skind
- Opbevaring af minkrelaterede maskiner eller materiel
- Halmopbevaring
- Personalerum (frokost, omklædning, toilet mv.)

6. Den politiske tillægsaftale - værdispildstiltaget

Erhvervet og Minksekretariatet 1. instans var opmærksomme på udfordringerne med de sammenbyggede bygninger i løbet af 2022, hvorfor problemstillingen som tidligere beskrevet også er behandlet af Minksekretariatet og Kammeradvokaten i kalibreringsemne 35.

Problemstillingen blev efterfølgende drøftet med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeriets departement, og i forlængelse heraf tog fødevareministeren emnet op med aftalekredsen bag den politiske aftale om nedlukning af minkerhvervet.

Den 17. maj 2023 indgik aftalekredsen en tillægsaftale, der bl.a. indeholder tiltag nummer 6 - *Effektivisering af nedrivningen af minkfarme*, som har til formål at skabe hastighed i afslutningen af sagerne samt at undgå værdispild. Følgende fremgår af aftalen:

"Der er behov for at effektivisere processen med nedrivning af minkfarme, således at nedrivningerne kan afsluttes hurtigere.

Der etableres derfor en model, som indebærer, at Bygningsstyrelsen kan beslutte, at delvis nedrivning af bygninger mv. på minkfarme kan undlades i tilfælde, hvor erstatningsberettigede bygninger mv. er bygget sammen med ikke-erstatningsberettigede bygninger, herunder ud fra betragtninger om værdispild. Det kan være uforholdsmæssigt ressourcekrævende at foretage sådanne nedrivninger, og en undladelse vil samtidig bidrage til hurtigere gennemførelse af nedrivningsopgaven."

Tiltaget blev efterfølgende indarbejdet i nedlukningsbekendtgørelsen ved ændringsbekendtgørelse nr. 883 af 26. juni 2024, hvorved Bygningsstyrelsen siden 1. juli 2024 har haft bemyndigelse til at give afkald på nedrivningspligten i tilfælde, hvor visse nærmere afgrænsede byggetekniske vanskeligheder eller væsentlige og uforholdsmæssige nedrivningsomkostninger gør sig gældende.

Bygningsstyrelsen har på møde den 17. juni 2025 oplyst Dansk Pelsdyravlerforening, at styrelsen d.d. ikke har anvendt denne bemyndigelse én eneste gang. Bygningsstyrelsen oplyste i den kontekst, at årsagen hertil er, at de betragter afkaldsbestemmelsen i § 21c som en undtagelse.

Grundlaget for denne fortolkning som undtagelsesbestemmelse og ekstremt restriktive anvendelse af bemyndigelsen i § 21 c er ukendt. Det bemærkes dog, at Kammeradvokaten er rådgiver for såvel Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Minksekretariatet 1. instans som Bygningsstyrelsen.

I ministeriets høringsbrev af 23. marts 2024 forud for vedtagelsen af afkaldsbestemmelsen i § 21c fremgår ikke, at Bygningsstyrelsens nye bemyndigelse skal anvendes som en undtagelse eller restriktivt. Følgende fremgår af høringsbrevet:

"Bygningsstyrelsen kan træffe afgørelse om at give afkald på nedrivning og bortskaffelse, hvis nedrivningen er forbundet med væsentlige og uforholdsmæssige tekniske udfordringer eller med væsentlige og uforholdsmæssige økonomiske omkostninger.

Eksempler på tilfælde, hvor Bygningsstyrelsen vil kunne undlade delvis nedrivning:

- Der kan ikke opnås nedrivningstilladelse.
- Der vil skulle etableres en ny bærende konstruktion, fordi det ikke kan dokumenteres, at den tilbageværende del af bygningen kan stå selv.

Der henvises desuden til vedlagte bilag, hvor eksempler angående sammenbyggede bygninger er udfoldet. I takt med at Bygningsstyrelsen udvikler en administrativ praksis, vil Bygningsstyrelsen beskrive flere eksempler på styrelsens hjemmeside.

Som udgangspunkt forventes det, at Bygningsstyrelsen i konkrete sager vil træffe afgørelse om at undlade delvis nedrivning af bygninger, da de vil kunne indebære væsentlige og uforholdsmæssige tekniske udfordringer eller væsentlige og uforholdsmæssige økonomiske omkostninger."

Det fremgår således samlet set af intentionen om at undgå værdispild i den politiske tillægsaftale og af høringsbrevet af 23. marts 2024, at det forventes af Bygningsstyrelsen, at de meddeler afkald på nedrivning i alle de sager, hvor nedrivningen vil kunne medføre væsentlige og uforholdsmæssige tekniske udfordringer eller væsentlige og uforholdsmæssige økonomiske omkostninger, da undladelse heraf modsætningsvis medfører et ressourcemæssigt værdispild.

I høringsbrevet til det nuværende ændringsforslag beskriver Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse 2021-046492, som grundlag for den påståede kodificering af 1. instans praksis. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er muligvis ikke blevet gjort opmærksom på, at de omtalte isolerede rum 1.603 og 1.605 med pelseri samt fyrrum, der var etableret inde i en maskinhal, allerede er blevet behandlet i en særskilt delafgørelse herom af overerstatnings- og taksationskommissionen (sagsnr. 2023-159915).

Overerstatnings- og taksationskommissionen afviste i delafgørelsen Fødevarestyrelsens synspunkt om, at fyrrummet og pelseriet ikke var erstatningsberettigede. Overerstatnings- og taksationskommissionen fastslog desuden, at minkvirksomheden kan udtage de omhandlede aktiver for 0 kr., og at minkvirksomheden efter udtagningen frit kan disponere over aktiverne, og at ejendomsretten over aktiverne efter udtagningen ikke vil overgå til staten.

Denne løsning fra overerstatnings- og taksationskommissionens svarer således direkte overens med en situation, hvor Bygningsstyrelsen efterfølgende havde meddelt afkald på nedrivning jf. nedlukningsbekendtgørelsens § 21c. Med denne afgørelse fra overerstatnings- og taksationskommissionens in mente, så burde Bygningsstyrelsen godt turde anvende

afkaldsbemyndigelsen efter dens intention, så staten fremover sparer det påståede trecifrede millionbeløb på statens nedrivningsopgave.

Dansk Pelsdyravlerforening foreslår derfor, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri enten oplyser Bygningsstyrelsen om, at deres restriktive anvendelse af afkaldsbemyndigelsen er en overfortolkning, ja faktisk i direkte strid med intentionen i den politiske tillægsaftale, eller alternativt at ordet ”kan” i § 21c ændres til ”skal”.

Afslutning

Dansk Pelsdyravlerforening er ikke bekendt med hvem, der har ført Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ud på denne glidebane i forhold til indskrænkende regeludstedelse med tilbagevirkende kraft, tilsidesættelse af indholdet i den politiske aftale, minkloven og taksationsbekendtgørelsens regler samt den direkte usande og fejlagtige udlægning af praksis, som tilmed er stærkt vildledende for offentligheden og aftalepartierne. Dansk Pelsdyravlerforening vil på det kraftigste opfordre til, at ministeriet og dermed regeringen forholder sig særdeles kritisk hertil, og ikke lader sig føre bag lyset.

På baggrund af den i nærværende høringssvar omfattende gennemgang af det misvisende og på visse områder direkte usande grundlag for det fremsendte ændringsforslag, samt de anførte åbenlyse modsætningsforhold overfor såvel det juridiske grundlag som de politiske intentioner bag den aktuelle regulering, går Dansk Pelsdyravlerforening ud fra, at regeringen og ministeriet selvsagt afholder sig fra at gennemføre den del af ændringsforslaget, der relaterer sig til nedlukningsbekendtgørelsen.

I forhold til det angivelige ønske om at spare 700 mio. kr. på Bygningsstyrelsens nedrivningsomkostninger foreslår Dansk Pelsdyravlerforening, som nævnt flere gange ovenfor, at Ministeriet kan præcisere § 21c i nedlukningsbekendtgørelsen, så det fremgår, at Bygningsstyrelsen skal give afkald på nedrivning af de ”besværlige bygninger”. Dette er en oplagt løsning, fordi ændringen vil være i overensstemmelse med værdispildstiltaget i den politiske tillægsaftale af 17. maj 2023.

Med venlig hilsen

Sander Jacobsen

Lars Skjoldegaard